

KORT OM LATOUR 1988

- Koncernresultatet ökade till 163,1 Mkr (36,2) före skatt och dispositioner.
- Substansvärdet per Latouraktie ökade under året från 65 till 107 kr eller med 65 procent.
- Latours börsportfölj ökade i värde med 60 procent. General-index ökade med 51 procent.
- Moderbolagets utdelningsinkomster från börsaktier ökade från 12 till 41 Mkr.
- Ca 1 000 000 Trelleborg C-aktier tecknades i nyemission, medan ca 700 000 Trelleborg B-aktier såldes.
- Trelleborg fördubblade återigen sitt resultat som blev 2 010 Mkr.
- Almedahlsgruppen AB förvärvade AB Fagerhults och bytte namn till Almedahl-Fagerhult AB.
- Securitaskoncernen fördubblade sitt resultat och gjorde flera stora företagsförvärv.
- Antalet Latouraktier åttafaldigades genom split och fondemission, varigenom aktiekapitalet ökade från 68 till 136 Mkr.
- Styrelsen föreslår en utdelning om 4 kr per aktie. Förra året var utdelningen 2 kr vartill kom en bonus om 2 kr per aktie.

62
67

BOLAGSSTÄMMA

Ordinarie bolagsstämma hålles i Salén Restaurang och Konferens aula, Norrlandsgatan 15, Stockholm, onsdagen den 10 maj 1989 kl 16.00.

Anmälan

För att äga rätt till deltagande i stämman skall aktieägare dels vara registrerad i den av Värdepapperscentralen VPC AB förda aktieboken senast fredagen den 28 april 1989, dels anmäla sig till Latour sendast fredagen den 5 maj 1989 kl 15.00.

Anmälan kan göras under adress Investment AB Latour, Box 7158, 103 88 Stockholm eller per telefon 08-23 31 40.

Aktieägare som låtit förvaltareregistrera sina aktier måste för att få utöva rösträtt på bolagsstämman tillfälligt inregistrera aktierna i sitt eget namn. Sådan inregistrering tar några dagar och måste vara verkställd senast fredagen den 28 april 1989.

Utdelning

Styrelsen föreslår bolagsstämman en utdelning om 4 kr per aktie. Som avstämningsdag föreslås tisdagen den 16 maj 1989. Om bolagsstämman beslutar i enlighet med förslaget beräknas utdelningen komma att utsändas av VPC tisdagen den 23 maj 1989 till dem som på avstämningsdagen är införda i aktieboken.

INFORMATIONSTILLFÄLLEN

- Bolagsstämma den 10 maj 1989.
- Rapport för perioden januari-augusti i mitten av oktober 1989.
- Bokslutskommuniké i slutet av februari 1990.
- Årsredovisning i slutet av april 1990.

W 8

SYNPUNKTER PÅ ÄGANDE

Vi har under årens lopp haft en skiftande inriktning på och intensitet i diskussionen rörande ägarfrågor. Men i och med att marknaden och anställda efterfrågar en ägarsyn är det på sin plats att söka ange den. Man får emellertid vara medveten om att bilden inte kan bli fullständig och slutgiltig.

Långsiktighet

Ordet långsiktighet är positivt värdeladdat. Sällskapet under långsiktighetens fana blir därför brokigt och stort. Emellertid finns det endast två vägar att gå som ägare, nämligen att antingen vara helt fri att göra det man förstunden vill eller att känna sig bunden till sitt ägande och icke utan mycket starka skäl släppa detta. Man kan som kortsiktig ägare fatta genomgripande beslut men i grunden kommer man då aldrig nära sitt företags vardag. Rörligheten som fördel förloras i svårigheten att göra industriella - till skillnad från finansiella insatser. Man kommer inte in i företagen därför att det tar tid att växa in i dem kunskapsmässigt och att bli legitimerad till en verklig dialog.

Latour har valt att söka komma in i engagemangen och arbeta nära den industriella verkligheten. Vi har tackat nej till många anbud att sälja ägarengagemang. Skulle vi ha accepterat, hade detta i ett slag förstört våra möjligheter att arbeta i andra engagemang. Latour kan emellertid inte endast handla efter principer. I praktiskt arbete måste vi visa att långsiktigheten ger bättre resultat ur våra aktieägares synpunkt än kortsiktigheten skulle gjort. Detta är en stark och bra press för oss, inte minst i ansträngningarna att finna och samverka med goda företagsledare.

Ägande och företagsledning i samspel

Styrelsearbete och relationer ägare/företagsledning är utomordentligt lätt när antingen den ene eller den andre "kör loppet" ibland under ett yttre tryck att framstå som allenarådande. Latour vet att respektera var ansvaret för verkställighet ligger. Företagen vet att respektera våra speciella kompetenser och också vårt intresse för engagemangen. Ett investmentbolag är en annan miljö än ett industriellt företag. Det finns tillräckligt med industriell erfarenhet hos Latour för att noga undvika att sammanblanda dessa kulturer.

Pilotskola och spritt ägande

Man bör inledningsvis erkänna, att det finns välskötta företag där företagsledningarna äger mycket aktier (Trelleborg) eller få (Volvo), liksom exempel på dåligt skötta företag med olika grad av ägande från ledningens sida. Inom Latour tror vi på och medverkar till att företagsledningarna äger mycket aktier i "sina" företag. Vi har därvid alltid gjort klart, att ägande är förenat med risktagande och att det finns fallhöjd i varje köp. Men samtidigt har vi försökt hjälpa till, så att det första engagemanget sker med måttlig risk och tas i ett rimligt förmånligt marknadsläge. Samtidigt är det oerhört viktigt för företaget att

ledningens förvärvs- och ägarsits är likartad med marknadens i övrigt. Detta är inte fallet om piloternas risk eliminerats på olika sätt.

Det är av värde att alla medarbetare i ett företag får en chans att köpa in sig. Med ett spritt ägande i företagen och en företagsledning med ett betydande ägande skapas en allmän fokusering på effektiv förvaltning av företagets resurser. Att på detta sätt dela med sig av ägandet är endast skenbart en uppoffring, som ägare förvånansvärt sällan vågar omsätta i handling.

Partnership för utveckling

Tydligheten när det gäller ägande är viktig i en rad avseenden. Vi anser, att företag bland sina ägare helst bör ha en som uppfattas som starkast men att det är positivt att denne i sin tur måste övertyga en eller ett par partners om viktigare beslut. I Trelleborg är Dunker-intressena starkast, men Latour har fungerat som partner i ägarrollen. I Securitas är Latour starkast med Group 4 och Melker Schörling som partners. I Almedahl-Fagerhult är vi tre parter som är röstmässigt likställda och detta fungerar bra. Där har ägandet historiska skäl - Göran Sundblad skapade Almedahl, Latour steg in när den industriella delen börsnoterades och när Fagerhults och Almedahl gick samman blev kretsen utökad med familjen Bertil Svensson. En ägarinställning utgående från egen dominans hade inte möjliggjort en börsintroduktion av Almedahl eller ett samgående mellan Almedahl och Fagerhults.

En rigid ägarinställning får inte hindra riktiga industriella lösningar. Detta står inte i motsatsförhållande till att man skall stå fast vid sitt ägande. Det är också viktigt att det råder harmoni på ägarsidan. Harmoni skapas inte genom att ägarprofiler suddas ut eller genom att avsikter döljs, för tiden är ingen bra läkare och dålig ägarharmoni är ett gift för företagen.

GUSTAF DOUGLAS
Ordförande

VD-KOMMENTAR

Börsåret

Under 1988 steg Stockholmsbörsen 51 procent. Denna utveckling hade inte många vågat förutspå i början av året efter den dramatiska nedgången under oktober 1987. Men utvecklingen under 1988 visade att de stora börsfallen hade en mindre än förväntad påverkan på världsekonomin och konjunkturutvecklingen blev bättre än vad prognoserna för året hade förutsett. Man bör dock ha i minnet att Stockholmsbörsen ökade väsentligt mer än exempelvis börsen i New York, som steg 12 procent, eller Londonbörsen, som ökade 7 procent.

Stark utveckling i våra intressebolag

Trelleborgs starka utveckling har fortsatt under året. Flera nya intressanta förvärv har gjorts, bland annat av stålgrossist-företaget Bröderna Edstrand och Saab Scania's Enertechdivision. Parallellt med företagsförvärven har även försäljning av företag ägt rum. Prisutvecklingen har varit stark för koppar och zink, vilket bidragit till att Trelleborgsresultatet återigen har fördubblats, nu till 2 010 Mkr.

Almedahlsgruppen förvärvade Fagerhult, Sveriges ledande belysningsföretag, och bytte namn till Almedahl-Fagerhult AB. Samgåendet möjliggör skapandet av en mycket slagkraftig enhet inom el och belysning. Resultatet 75 Mkr för 1987/88 innebär en ökning om 25 procent.

Securitasgruppen är inne i en fas av stark expansion. Efter att ett rationaliseringsarbete som pågått i flera år börjat ge utfall i förbättrad lönsamhet har flera viktiga offensiva steg tagits. I början av året förvärvades Sveriges ledande låstillverkare Assa AB och i slutet av året förvärvades betydande säkerhetsföretag i Norge, Danmark och Portugal. Resultatet efter finansnetto fördubblades till 74 Mkr. Securitaskoncernens omsättning kommer härigenom 1989 att uppgå till ca 3 000 Mkr, en tredubbling från 1987.

Även inom AB Svenska Tempus och Swe Mac Sport AB samt de bolag som bedriver handel i aktier har utvecklingen varit tillfredsställande.

Affärsidé och strategi

Vår affärsidé är att vara ett investmentbolag som genom investeringar i andra företag eftersträvar en god tillväxt av kapitalet och hög utdelning till våra aktieägare. Vår strategi är att investeringarna skall koncentreras till ett fåtal poster, där vår ägarandel är så stor att en dialog kan föras med företagets ledning och övriga ägare för att aktivt bidra till dessa företags utveckling.

Det är tillfredsställande att kunna bekräfta att vår affärsidé och strategi är oförändrade och att vi under det gångna året i hög grad har verkat efter dessa.

Resultatutveckling

Såväl i moderbolag som i koncern har resultattillväxten varit stark och koncernen är i en mycket gynnsam skattesituation, varför skattebelastningen är begränsad.

Som jag tidigare framhållit är det dock viktigt att beakta att våra synliga resultat ett visst år i hög grad är en funktion av i vilken utsträckning vi sålt aktier med därav följande reavinster. För att ange ett alternativt sätt att belysa de faktorer som styr vår utdelningskapacitet och substansstillväxt har vi i årets förvaltningsberättelse även gjort en beräkning som tar hänsyn till resultatandelar i våra intressebolag.

Fondemission och ägarspridning

Av flera orsaker har handeln i Latouraktien under ett par år varit begränsad. En för ägarna i och för sig glädjande orsak har varit den höga och ökande kursnivån. Mot bakgrund av de nya regler som kommer att gälla för börshandeln har vi under året valt att i samarbete med Carnegie Fondkommission AB och vår huvudägare Wassatornet/familjen Douglas vidtaga åtgärder för att sprida ägandet och öka förutsättningarna för en aktiv handel i Latouraktien. Vi har sålunda under året kunnat öka antalet ägare från 1 800 till 3 100 och den fondemission och split som genomfördes har ökat antalet aktier från 1,3 till 11 miljoner. Från december 1988 har vi haft en mycket aktiv handel i vår B-aktie.

Utdelning

Styrelsen föreslår i år en utdelning om 4 kr per aktie, vilket motsvarar summan av fjolårets utdelning och bonus.

1986 års utdelning om 1,10 per aktie kunde under 1987 och 1988 tillfälligt höjas till respektive 4,50 och 4 kr per aktie till följd av Almedahlsaffärens gynnsamma utfall. Det är därför glädjande att kunna meddela att denna nivå i år kan bibehållas baserat på reguljära mottagna utdelningar i moderbolaget. Bakgrunden är framförallt den kraftiga tillväxten i utdelningen från Trelleborg.

Prognos

För innevarande år har Trelleborg meddelat att utdelningen på B-aktierna ökar från 4 till 8 kr. Härigenom ökar moderbolagets utdelning från Trelleborg med 12 Mkr. Om vi utgår från en oförändrad utdelning från Securitas beräknas moderbolagets erhållna utdelningar komma att uppgå till minst 62 Mkr, vilket 1990 möjliggör en utdelning till våra aktieägare om minst 4,50 per aktie.

GUNNAR EKDAHL
Verkställande direktör

ÄGARE, KONCERNSTRUKTUR OCH INTRESSEBOLAG

Investment AB Latour är moderbolag i koncernen och äger huvuddelen av våra aktieinnehav i intressebolagen Trelleborg AB och Almedahl-Fagerhult AB samt några mindre börsposter.

Investment AB Latour äger även ett antal dotterbolag

- Securitas AB, som är moderbolag i en koncern av säkerhetsföretag.
- Schatullet AB, som bedriver företagsutveckling och värdepappershandel.
- Karpalunds ångbryggeri AB, som bedriver värdepappershandel.
- Latour Förvaltnings AB, som förvaltar en mindre aktieportfölj.
- Latour Handel och Industri AB, som säljer tjänster inom redovisning och likviditetsförvaltning.

LL

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE AKTIEPORTFÖLJEN

Under 1988 ökade generalindex för Stockholmsbörsen med 51 procent (-8). Investment AB Latours börsportfölj ökade, korrigerat för köp och försäljningar, med 60 procent (28).

Moderbolagets börsportfölj hade vid årsskiftet ett värde om 1 475 Mkr (750). Den dolda reserven uppgick till 858 Mkr (414) Utöver moderbolagets börsportfölj äger dotterbolaget Latour Handel och Industri AB 1 000 000 Trelleborg B och dotterbolaget Latour Förvaltnings AB äger 100 000 Almedahl-Fagerhult A och 12 900 Almedahl-Fagerhult B. Totalt uppgick vid årsskiftet den dolda reserven i koncernens innehav av börsnoterade aktier till 1 104 Mkr (490).

Framförallt till följd av en fortsatt positiv utveckling för Trelleborgsaktien har den dolda reserven till den 31 mars ökat från 1 104 till 1 514 Mkr.

Moderbolagets emottagna aktieutdelningar uppgick till 53 Mkr (55). Här i ingick 41 Mkr (12) från börsnoterade aktier och 12 Mkr (43) från dotterbolag, framförallt 10 Mkr (-) från Securitas.

Förändringarna i moderbolagets portfölj har varit:

	Antal aktier
Genom köp har tillkommit:	
Almedahl-Fagerhult A bu	1 785
Almedahl-Fagerhult A fr	1 381
Almedahl-Fagerhult B bu	398 410
Almedahl-Fagerhult B fr	127 771
Ericsson B fr	65 000
Fagerhult	60 886
Malmros B	7 000
Sandviken A bu	50 000
S-E-Banken B premie	16 800
Thorsman köpoptioner	1 225 767
Trelleborg C bu	72 000
Trelleborg C bu TR	155 230
Genom nyemission har tillkommit:	
Trelleborg C bu	1 091 800
Genom försäljning har minskning skett i:	
Ericsson B fr	60 000
Fagerhult	60 886
Malmros B	65 000
S-E-Banken B premie	6 700
Thorsman köpoptioner	606 000
Trelleborg B bu	582 650
Trelleborg B fr	144 100

De större förändringarna har skett inom de strategiska innehaven av aktier i Trelleborg och Almedahlsgruppen, som i samband med uppköpet av AB Fagerhults under året bytte namn till Almedahl-Fagerhult AB. I samband med uppköpet såldes huvuddelen av de

Almedahlsgruppsaktier som ägdes av Latour Förvaltnings AB till ett par institutioner. Moderbolaget har förvärvat ett motsvarande antal Almedahl-Fagerhult B i marknaden. Efter Almedahlsgruppens erbjudande till AB Fagerhults förvärvades ett antal Fagerhults-aktier i marknaden, vilka sedermera lämnades in för utbyte mot aktier i Almedahl-Fagerhult. Sammanlagt har genom dessa åtgärder Latourkoncernens innehav ökat med 3 166 A-aktier och 139 081 B-aktier.

I Trelleborgs nyemission av C-aktier tecknade Latour de 1 091 800 aktier vårt innehav av B-aktier berättigade till. För finansiering härav såldes under året 726 750 Trelleborg B-aktier.

Innehavet i Malmros har under året avvecklats. I början av året anskaffades till låga kurser 65 000 Ericsson B fria och ca 1,2 miljoner Thorsman köpoptioner. Tidigare anskaffade Ericsson B fria och Thorsman köpoptioner har försålts.

Innehavet av Thorsman köpoptioner berättigar Latour att senast 30 juni 1989 förvärva 204 294 Thorsmanaktier à 150 kr, motsvarande 10,2 procent av bolagets aktiekapital.

Årets köp och deltagande i nyemissioner har uppgått till 372 Mkr, medan försäljningarna uppgått till 196 Mkr och givit 106 Mkr i realisationsvinster.

I samband med bildandet av det nya ömsesidiga livförsäkringsbolaget Livia har Latour deltagit genom att teckna 5 Mkr av garantikapitalet, som sammanlagt uppgår till 120 Mkr.

Aktieportföljen i moderbolaget 1988-12-31

Aktie	Antal	Genomsn anskaffn kurs	Anskaffn värde tkr	Börskurs 88-12-31 kr	Börsvärde 88-12-31 tkr
Almedahl-Fagerhult A bu	74 325 ¹⁾	97	7 273	200	14 865
Almedahl-Fagerhult A fr	45 369	98	4 466	190	8 620
Almedahl-Fagerhult B bu	766 491 ²⁾	122	93 859	140	107 309
Almedahl-Fagerhult B fr	269 680 ³⁾	118	31 827	140	37 755
Ericsson B fr	65 000	167	10 831	368	23 920
Sandvik A bu	50 000	240	11 992	300	15 000
S-E-B B premie	80 000	150	12 005	177	14 160
Thorsman köpoptioner	1 225 767	8	9 495	14	16 548
Trelleborg B bu	2 885 750 ⁴⁾	57	165 512	276	796 467
Trelleborg B fr	175 920	130	22 812	278	48 906
Trelleborg C bu	1 163 800	212	247 005	336	391 037

Totalt			617 077		1 474 587
--------	--	--	---------	--	-----------

1) Vartill kommer 100 000 som ägs av Latour Förvaltnings AB

2) Vartill kommer 7 900 som ägs av Latour Förvaltnings AB

3) Vartill kommer 5 000 som ägs av Latour Förvaltnings AB

4) Vartill kommer 1 000 000 som ägs av Latour Handel och Industri AB

h

h 146

**FEMÅRSÖVERSIKT
KONCERNEN**

Mkr	1988	1987	1986	1985	1984
Mottagna utdelningar i moderbolaget					
- börsaktier	41,0	11,8	9,0	12,1	11,7
- dotterbolag	11,8	43,0	-	-	-
Erhållna inköpsrätter i moderbolaget	-	-	53,1	-	-
Utdelningsgrundande intäkter	52,8	54,8	62,1	12,1	11,7
Lämnad utdelning	43,8	43,7	49,2	12,0	9,4
Realisationsvinster	121,8	51,7	36,4	15,7	53,7
Resultat efter avskrivningar	73,4	7,6	21,2	-14,5	14,4
Räntenetto	-69,7	-42,8	-45,5	-26,8	-27,8
Övriga finansiella kostnader	-	-	- 0,9	-	1,3
Resultat efter finansiella poster	170,9	29,8	116,9	-13,5	53,3
Extraordinära intäkter	-	6,5	-	44,8	-
Extraordinära kostnader	- 7,7	-	- 3,2	- 0,4	- 1,0
Resultat före dispositioner och skatt	163,1	36,2	113,7	30,9	52,3
Portföljens marknadsvärde moderbolaget	1 474,6	750,0	679,5	833,9	301,6
./. d:o anskaffningsvärde	617,1	336,4	305,0	734,9	284,7
Dold reserv, moderbolaget	857,5	413,6	374,5	99,0	16,9
Dold reserv, koncernen	1 104,1	489,6	-	-	-
Balansomslutning	1 595,3	1 231,5	1 012,3	1 519,2	733,4
Investeringar ¹⁾	420,8	173,3	- 270,9	593,7	246,2
Eget kapital I ²⁾	378,0	295,1	371,6	274,6	243,5
Justerat eget kapital I ³⁾	1 261,3	686,8	671,2	353,8	257,0
Justerat eget kapital II ⁴⁾	1 482,1	784,7	-	-	-
Soliditet I % ⁵⁾	23,7	24,0	36,7	18,1	33,2
Soliditet II % ⁶⁾	46,7	39,9	48,4	21,9	34,2
Soliditet III % ⁷⁾	54,9	45,6	-	-	-
Antal anställda	6 481	4 885	4 903	4 999	4
Kronor per aktie					
Eget kapital ²⁾	35	27	34	25	25
Justerat eget kapital I ⁸⁾	115	63	62	32	27
Justerat eget kapital II ⁹⁾	135	72	-	-	-
Aktiekurs per 31/12	113	84	51	27	30
Vinst per aktie ¹⁰⁾	9	3	11	1	3
Egen utdelning	4,00	2,00	1,50	1,10	0,97
Bonus	-	2,00	3,00	-	-

Definitioner:

- 1) Investeringar netto i anläggningstillgångar och värdepapper.
- 2) Eget beskattat kapital + hälften av synliga obeskattade reserver ./. minoritets andelar.
- 3) Eget kapital enligt²⁾ + 80 procent av dold reserv i börsaktier.
- 4) Eget kapital enligt²⁾ + 100 procent av dold reserv i börsaktier.
- 5) Eget kapital enligt²⁾ i procent av balansomslutningen.
- 6) Eget kapital enligt³⁾ i procent av balansomslutningen inkl dold reserv i börsaktier.
- 7) Eget kapital enligt⁴⁾ i procent av balansomslutningen inkl dold reserv i börsaktier.
- 8) Eget kapital enligt³⁾ dividerat med antal aktier.
- 9) Eget kapital enligt⁴⁾ dividerat med antal aktier.
- 10) Resultat före skatt och dispositioner ./. årets reavinster + genomsnitt senaste fem årens reavinster.

INTRESSEBOLAGEN

Trelleborg AB

Omsättningen uppgick 1988 till 21 528 Mkr (17 094). Resultatet fördubblades återigen till 2 010 efter finansnetto.

Resultatutvecklingen de senaste åren med serien 314, 882, 2 010 Mkr är ett mycket tillfredsställande facit över sammanslagningen av Trelleborg-, Boliden- och Ahlsellkoncernerna. Framförallt inom Boliden har betydande rationaliseringsvinster uppnåtts. Samtidigt har prisutvecklingen varit mycket gynnsam för de i Bolidens verksamhet viktiga metallerna zink och koppar. För båda dess låg det genomsnittliga priset 1988 ca 40 procent högre än 1987. För guld och silver låg däremot årsgenomsnittet 5 resp 10 procent lägre än under året dessförinnan. Verksamhetsområdena bygg/distribution, gruv/metall och mineralhantering visar tillfredsställande lönsamhet som överträffar målet 20 procent avkastning på sysselsatt kapital. Verksamhetsområde gummi/plast når inte upp till denna nivå.

Omstruktureringen av koncernen har fortsatt bland annat genom försäljning av affärsområdena El-entreprenader och Boliden Kemi. Ett 20-tal företag med en sammanlagd omsättning om ca 6 000 Mkr har förvärvats. Större förvärv har varit köpen av stålgrossistföretaget Bröderna Edstrand, som omsätter 2 200 Mkr och Saab Scania Enertech AB, som omsätter 1 300 Mkr. Enertech tillverkar produkter för energi, miljö och inneklimat.

Beräknat per aktie uppgick resultatet 1988 till 55 kr (34) efter verklig skatt eller till 34 kr (17) beräknat efter schablonskatt.

Utdelningen 1989 har föreslagits till 8 kr per B-aktie jämfört med 4 respektive 2 kr de båda senaste åren. Det förtjänar påpekas att trots den snabba tillväxten i aktieutdelningen är utdelningen under det angivna utdelningsmålet 1/3 av årsresultatet. Genom att Latour tecknade de ca 1 miljon Trelleborg C-aktier man var berättigad till i fjolårets nyemission kommer den från Trelleborgsinnehavet erhållna utdelningen att 1989 uppgå till ca 55 Mkr, en imponerande utveckling från de 6 Mkr vi erhöll 1986.

Latour är störste aktieägare i Trelleborg med 17 procent av aktiekapitalet, motsvarande 8 procent av röstetalet. Dunkerintressen är röststarkaste aktieägare med innehav som motsvarar 59 procent av rösterna och 13 procent av kapitalet.

Vid Trelleborgs bolagsstämma läggs förslag om en fondemission 1:1.

Verkställande direktör är Rune Andersson och styrelseordförande Ernst Herslow.

Latour representeras i styrelsen av Gustaf Douglas.

Mkr	1988	1987	1986
Omsättning	21 528	17 094	2 843
Resultat efter finansnetto	2 010	882	314
Resultat före disp och skatt	1 960	903	291
Latours ägarandel, %	17	18	19
Latours röstandel, %	8	9	9

Almedahl-Fagerhult AB

Göran Sundblad, Almedahls grundare och nydanare, omkom den 16 oktober 1988 genom en tragisk olyckshändelse. Efter över 30 år som bolagets verkställande direktör och som ordförande i styrelsen under de senaste två åren eftrelämnar Göran Sundblad ett stort tomrum, men även minnet av en förstklassig svensk företagargärning som han fick kröna med att dra upp riktlinjerna för och genomföra samgående mellan de båda stora Västgötaföretagen Almedahl och Fagerhults.

Almedahl-Fagerhults omsättning ökade med 9 procent till 1 306 Mkr (1 166), medan resultatet ökade med 25 procent till 75 Mkr (60). Resultatet motsvarar en vinst per aktie efter schablonskatt på 10 kr eller efter verklig skatt på 17 kr.

Aktieägarna erhöll under 1988 en aktieutdelning om 3,25 kr (2,50) per aktie, vilket för Latour innebar sammanlagt 3,8 Mkr (2,8).

Årets viktigaste affärshändelse var förvärvet av AB Fagerhults, en affär som skall ses som ett led i en strävan att ytterligare stärka engagemanget inom el- och verkstadsteknik. I maj 1988 riktades ett erbjudande till Fagerhults aktieägare som i nyemitterade aktier och kontanter var värt sammanlagt 560 Mkr. Erbjudandet accepterades av aktieägare som innehade ca 95 procent av aktiekapitalet och senare har tvångsinlösen påkallats av övriga aktier.

Samgåendet skapar en industrikoncern med en sammanlagd årsomsättning på ca 2 000 Mkr och ca 2 700 anställda. Inom affärsområdet el och belysning uppnås de båda koncernernas företag - Fagerhults Belysning AB, Ateljé Lyktan AB, Belysia AB, Taiba Belysning AB, AB Falkebergs Belysning, Elkapsling AB, Tryckta AB m fl.

Genom den till Fagerhults aktieägare riktade nyemissionen minskade Latours ägarandel i Almedahl-Fagerhult AB från ca 30 till ca 20 procent av såväl röster som kapital. Familjen Sundblad och familjen Svensson (Fagerhults tidigare huvudägare) äger varedera aktier motsvarande en röstandel om ca 20 procent.

För räkenskapsåret som utgick 1988-04-30 avsåg 50 procent av omsättningen textil verksamhet och 50 procent övrig verksamhet. Inom textil har ytterligare koncentration skett till de tre väverierna Fodervävnader AB, Almedahl-Kinna AB och Marieholms Yllefabriks AB. Koncernens resultatökning är hänförlig till el- och verkstadsteknikföretagen, som de senaste åren expanderat

8

h w e

kraftigt med god resultattillväxt. Förutom el- och belysningsföretagen ingår Hultafors AB som tillverkar tumstockar samt Specma AB, Stig Wahlström AB, Carstens AB m fl företag som levererar maskiner och komponenter till industrin.

Koncernens investeringar i byggnader och maskiner uppgick till 72 Mkr (59).

Verkställande direktör är Göran Wirenstam och styrelseordförande Gustaf Douglas.

Latour representeras dessutom i styrelsen av Gunnar Ekdahl och Fredrik Palmstierna.

Mkr	1987/88	1986/87	1985/86
Omsättning	1 306	1 166	1 177
Resultat efter finansnetto	75	60	36
Resultat före disp och skatt	84	62	23
Latours ägarandel, %	32 ¹⁾	32	30
Latours röstandel, %	32 ¹⁾	32	29

1) I samband med Fagerhultsaffären minskar Latours ägar- och röstetal till 20 procent.

KONCERNBOLAGEN

Securitas AB

Securitaskoncernens resultat efter finansnetto fördubblades till 74 Mkr. Efter extraordinära kostnader med 6 Mkr uppgick resultatet före dispositioner och skatt till 67 Mkr (37).

Koncernens omsättning uppgick till 1 736 Mkr (1 190). Av ökningen avser 400 Mkr Assa AB, som förvärvades i början av 1988, medan omsättningen i den övriga Securitasverksamheten ökat med 12 procent. Koncernens investeringar har uppgått till 91 Mkr (62). En betydande del av ökningen är hänförlig till investeringar inom Assa.

Den starka resultatökningen beror framförallt på ett förbättrat resultat inom bevakningsrörelsen. Assa har endast bidragit med en mindre del av resultatökningen, om hänsyn tas till de ökade räntekostnader som var en följd av förvärvet.

Securitas bevakningsverksamhet har haft en god nyförsäljning och efter att har förlorat marknadsandelar i början av 80-talet har dessa ökat under både 1987 och 1988. Securitas Teknik AB, som tillverkar och installerar larm och säkerhetssystem, har haft en ökad fakturering och en bibehållen god resultatnivå, trots att året belastats med startkostnader för Securitas Direct - ett nytt larm för villa och lägenhetsmarknaden.

Assa AB, som förvärvades i början av 1988, har haft en omsättning på 468 Mkr (406). Av dessa har 400 Mkr efter förvärvstillfället

konsoliderats inom Securitas. Avveckling av elektronikverksamhet har påverkat resultatet negativt och de 6 Mkr Securitas redovisar som extraordinär kostnad är nedskrivning av inkurant lager inom denna rörelse. Kärnan i Assas verksamhet är tillverkning och försäljning av låscylinrar - en verksamhet som uppvisar dominerande marknadsposition och god lönsamhet.

I slutet av året förvärvade Securitas betydande utlandsverksamheter i Danmark, Norge och Portugal. Dessa bolag omsätter ca 1 000 Mkr, huvudsakligen inom bevakningsområdet. Säljare är Group 4 Securitas i Holland som ägs av Jörgen Philip-Sörensen. Likvid erlägges till säljaren genom en riktad nyemission om 85 714 aktier i Securitas. Härigenom minskar Latours ägarandel från 90 till 63 procent.

Utlandsverksamheterna konsolideras från och med 1989-01-01. För 1989 förutses en omsättning överstigande 3 Mkr och ett resultat överstigande 100 Mkr.

Verkställande direktör är Melker Schörling och styrelseordförande Gustaf Douglas.

Latour representeras dessutom i styrelsen av Gunnar Ekdahl och Fredrik Palmstierna.

Mkr	1988	1987	1986
Omsättning	1 736	1 190	1 122
Resultat efter finansnetto	74	37	30
Resultat före disp och skatt	67	37	27
Latours ägarandel, %	90	90	100
Latours röstandel, %	90	90	100

Schatullet AB

Schatullet är helägt dotterbolag till Investment AB Latour. Huvudverksamheten är att genom delägarskap i mindre och medelstora företag bedriva företagsutveckling. Målsättningen är ett fåtal koncentrerade investeringar där vi som huvudägare, eller som en av huvudägarna, kan aktivt medverka i bolagens framtida utveckling. Marknaden för företagsförvärv har under året kännetecknats av litet utbud, hård konkurrens och höga prisförväntningar från säljarna.

För närvarande äger Schatullet 51 procent av AB Svenska Tempus och 27 procent av Swe Mac Sport AB.

Schatullet har dessutom två dotterbolag, HTM Värdepapper AB och AB Promenia, som i mindre omfattning bedriver värdepappershandel.

Verkställande direktör är Fredrik Palmstierna och styrelseordförande Gustaf Douglas.

AB Svenska Tempus

1977 förvärvade Securitas Svenska Tempus som säljer utrustning för brandbekämpning. Under 80-talet utvecklades Tempus negativt och efter flera års förluster beslutade Securitas att avyttra bolaget. Försök att till rimligt pris externt avyttra bolaget misslyckades. Svenska Tempus rörelse flyttades därför inom koncernen till Latour Handel och Industri AB och ansvaret för ett rekonstruktionsförsök lades på Schatullet. Nytt management rekryterades och erbjöds möjlighet till delägarskap. Verksamheten omorganiserades och kostnadsnivån har sänkts radikalt. Strukturen har förbättrats genom kompletteringsförvärv. Åtgärdsprogrammet har nu börjat ge effekt och för andra året i rad visar Svenska Tempus en tillfredsställande lönsamhet.

Under januari 1989 genomfördes en strategiskt viktig affär. Den fabrik i Eskilstuna som är huvudleverantör av handbrandsläckare förvärvades från ägaren Norsk Hammerverk A/S. Genom denna affär blir Svenska Tempus Sveriges ledande företag inom brandskyddsområdet med tillverkning och försäljning av handbrandsläckare och släckanläggningar samt rikstäckande depå- och serviceverksamhet.

Sedan bolagets ledning i januari 1989 har utnyttjat en option att förvärva 49 procent av aktiekapitalet äger Schatullet resterande 51 procent med ett bokfört värde om 1,1 Mkr.

Verkställande direktör är Jim Engellau och styrelseordförande är Fredrik Palmstierna.

Mkr	1988	1987	1986
Omsättning	73	69	63
Resultat efter finansnetto	4,3	4,0	-3,0
Resultat före disp och skatt	4,3	4,0	-3,3
Latours ägarandel, %	100	100	-
Latours röstandel, %	100	100	-

Swe Mac Sport AB

Swe Mac Sport AB säljer golfutrustning under varumärkena Mac Gregor och Mizuno. Den årliga försäljningen av golfutrustning i Sverige beräknas till 250-300 Mkr i konsumentledet. Marknadens tillväxt har under senare år varit stark. Swe Mac är en av fyra stora grossister och har en marknadsandel om 20 procent. Lönsamhetsutvecklingen är positiv.

Genom en riktad nyemission i november 1988 har Schatullet förvärvat 27 procent av aktiekapitalet för 4,5 Mkr. Swe Mac står väl rustat i konkurrensen om den växande golfutrustningsmarknaden. Prognosen för 1989 är att såväl försäljning som vinst skall öka starkt.

Verkställande direktör är Peter Rydstrand och styrelseordförande Fredrik Palmstierna.

Mkr	1988	1987	1986
Omsättning	28	23	17
Resultat efter finansnetto	1,8	1,0	0,1
Resultat före disp och skatt	1,8	1,0	0,1
Latours ägarandel, %	27	-	-
Latours röstandel, %	12	-	-

Latour Förvaltnings AB

Latour Förvaltnings AB är ett förvaltningsbolag och som under året avvecklat huvuddelen av sin aktieportfölj. Den bestod vid årets utgång av 100 000 Almedahl-Fagerhult A och 12 900 Almedahl-Fagerhult B med ett anskaffningsvärde om 11,4 Mkr och ett börsvärde om 21,8 Mkr. Årets resultat före finansnetto uppgick till 14 Mkr.

Verkställande direktör är Gunnar Ekdahl och styrelseordförande Gustaf Douglas.

Karpalunds ångbryggeri AB

Karpalunds ångbryggeri AB bedriver kortsiktig aktiehandel och ansvarar även för den kortsiktiga aktiehandel som bedrivs av Schatulletts båda dotterbolag AB Promenia och HTM Värdepapper AB. Omsättningen i de tre bolagen har uppgått till 881 Mkr (1 425). Verksamheten, som drabbades av förluster i samband med fjolårets kraftiga börsnedgång, har under året givit ett förbättrat resultat. Resultatet före finansnetto blev 10 Mkr (-12).

Verkställande direktör är Gunnar Ekdahl och styrelseordförande Gustaf Douglas.

Latour Handel och Industri AB

Latour Handel och Industri AB tillhandahåller tjänster inom redovisning, finansiering och likviditetsförvaltning för flera bolag inom Latourkoncernen och säljer även dessa tjänster externt. Fram till utgången av 1988 drev bolaget dessutom i kommission Svenska Tempus försäljning av brandsläckare (se under Schatullet).

Bolaget äger 1 000 000 aktier Trelleborg B bu med ett anskaffningsvärde om 40 Mkr och ett börsvärde vid utgången av året om 276 Mkr.

Verkställande direktör är Gunnar Ekdahl och styrelseordförande Gustaf Douglas.

B

h

h

KONCERNEN

Resultat

Koncernens resultat före bokslutdispositioner och skatt uppgick till 163 Mkr (36). För moderbolaget var motsvarande resultat 120 Mkr (86).

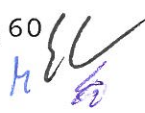
Justerat resultat

För ett investmentbolag som Latour, som har både en aktieportfölj och rörelsedrivande dotterbolag, ger koncernresultatets utveckling över åren en ofullständig bild av resultatutvecklingen. Realisationsvinsterna har ofta ett stort genomslag, men deras fördelning över tiden är påverkad av strukturförändringar, skattehänsyn och andra faktorer, vilka medför att resultatet starkt kan variera från år till år. Detsamma gäller de erhållna utdelningsintäkterna, som inte alltid rätt speglar resultatutvecklingen i de bolag varifrån de kommer.

Vi vill därför, utan att göra anspråk på att metoden är fullständig, redovisa ett resultat som utgår från Latourkoncerns resultat före dispositioner och skatt, vilket korrigerats i följande tre steg.

1. Erhållna aktieutdelningar från intressebolagen Almedahl-Fagerhult och Trelleborg har subtraherats.
2. Resultatandelar i intressebolagen Almedahl-Fagerhult och Trelleborg har adderats.
3. För respektive år har värdet av erhållna inköpsrätter och realisationsvinster subtraherats, varefter ett medeltal beräknats och adderats till varje års resultat.

	1988	1987	1986
Resultat i Latourkoncernen före dispositioner och skatt	163	36	114
./. utdelning från Trelleborg och Almedahl-Fagerhult	- 46	-13	- 6
+ resultatandelar i Trelleborg och Almedahl-Fagerhult	360	180	62
	477	203	170
./. erhållna realisationsvinster och inköpsrätter	-122	-52	-133
årsgenomsnitt av inköpsrätter och realisationsvinster	102	102	102
Justerat resultat	457	253	139
D:o per aktie efter korrigerings för teckningsoptioner	28,30	15,70	8,60

Investeringar

Innehaven i börsaktier ökade med 209 Mkr. Investeringar i byggnader, maskiner och inventarier har uppgått till 183 Mkr, medan avskrivningarna varit 70 mkr.

Soliditet och likviditet

Koncernens soliditet var 24 procent (24) exklusive övervärden i börsaktier. Inräknas dessa var soliditeten 55 procent (46). Balansomslutningen har kraftigt påverkats av att Assa under året konsoliderats efter Securitas förvärv av bolaget.

Likviditeten var god. Vid årets slut uppgick koncernens kassa och korta placeringar till 107 Mkr (258).

Substansvärde

Latours substansvärde var vid årsskiftet 1 472 Mkr (785). Substansvärdet är beräknat med utgångspunkt från det egna kapitalet i moderbolaget ökat med den dolda reserven i koncernens innehav av börsaktier samt justerat för verkligt värde på aktier i dotterbolag. Dock är innehavet i Securitas upptaget till sitt bokförda värde 132 Mkr och hänsyn är ej tagen till övervärdet i detta innehav.

Beräknat per aktie är substansvärdet 135 kr (72). Efter fullt utnyttjande av teckningsoptioner utställda av bolaget blir substansvärdet per aktie 107 kr (65).

Utdelning

Styrelsen för Latour föreslår bolagsstämman en utdelning om 4 kr per aktie. Förra året var utdelningen 2 kr per aktie vartill kom en bonus om 2 kr per aktie. För utdelningen åtgår 44 Mkr (44).

Prognos

För 1989 beräknas moderbolagets erhållna utdelningsinkomster uppgå till minst 62 Mkr. Då Latour som investmentbolag åtnjuter skattefrihet för emottagna utdelningar i den mån de till 80 procent vidareutdelas till sina aktieägare är det Latours utdelningspolitik att minst 80 procent av emottagna utdelningar skall vidareutbetalas. Utdelningen 1990 beräknas därför komma att uppgå till ca 4,50 kr per Latouraktie.

✓ M EL

Antal aktier och aktiekapital

Vid ingången av 1988 var Latours aktiekapital 68 307 800 kr fördelat på 1 366 156 aktier med nominellt värde om 50 kr . Under året har antalet aktier åttafaldigats genom fondemission och split. Dessutom har antalet B-aktier under året genom nyemission mot utnyttjande av teckningsoptioner totalt ökat med 10 536 st. Därefter uppgår aktiekapitalet till 136 747 300 kr fördelat på 10 939 784 aktier med nominellt värde 12,50 kr enligt nedanstående fördelning.

3 452 552 A bu med 10 röster	43,2 Mkr
648 000 A fr med 10 röster	8,1
6 019 408 B bu med 1 röst	75,2
819 824 B fr med 1 röst	10,2
10 939 784	136,7

Optioner och förlagslån

Latour har 649 116 utelöpande optioner som berättigar till att teckna 8 B-aktier per option i Latour till kurs 376 kr under tiden 2 januari 1986--31 juli 1991. Optionerna har utgivits i samband med upptagande av förlagslån under 1984 om 90 258 630 kr. Lånet löper med 7 procents ränta och förfaller till betalning 1991-07-31.

Efter att optionerna utnyttjats kommer antalet aktier att uppgå till 16 132 712 st.

Ägarstruktur 1988-12-31

Procent	AK	Röster
Förvaltnings AB Wasatornet	50,3	40,9
D. Carnegie & Co AB via dotterbolag	14,6	33,4
Gunnar Ekdahl m fam o bolag	4,9	5,7
Gustaf Douglas	4,2	5,2
Stockholms Enskilda Banks		
Pensionsstiftelse i S-E-Banken	1,5	0,3
Elisabeth Douglas	1,2	1,2
Wasatornet Invest AB	1,1	0,3
Fredrik Palmstierna m fam	1,0	0,2
PKbankens Pensionsstiftelse	0,7	0,2
Övriga ca 3 100 ägare	20,5	12,6
Totalt	100,0	100,0

RESULTATRÄKNING

KONCERNEN

Tkr	1988	1987
Värdepapperhandel		
Försäljning	881 233	1 424 693
Anskaffningskostnad	- 878 289	-1 442 046
Aktieutdelning	3 637	5 129
Resultat värdepappershandel	6 581	- 12 224
Annan rörelse		
Intäkter	1 809 802	1 261 279
Kostnader	-1 663 461	-1 185 642
Resultat annan rörelse	146 341	75 637
Avskrivningar		
Maskiner och inventarier	- 69 271	- 47 804
Goodwill	- 9 406	- 7 963
Byggnader	- 817	-
Resultat efter avskrivningar	73 428	7 646
Finansiella intäkter och kostnader		
Utdelning aktier	45 345	13 283
Ränteintäkter	10 096	17 616
Realisationsvinst aktier och andelar	Not 2 121 751	51 667
Räntekostnader	- 79 760	- 60 390
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	170 860	29 822
Extraordinära intäkter och kostnader	Not 3	
Strukturkostnader i Securitaskoncernen	- 6 188	-
Realisationsvinst aktier och andelar i dotterbolag	-	6 465
Emissionskostnader	- 1 536	-
Resultat före boksluts-dispositioner och skatt	163 136	36 287
Bokslutsdispositioner	Not 4 - 28 827	- 30 782
Resultat före skatt och minoritetsandel	134 309	5 505
Vinstdelningsskatt	- 8 659	- 9 025
Skatt	- 8 506	- 2 365
Koncernens resultat före minoritetsandel	117 144	- 5 885
Minoritetsandel	- 1 737	451
KONCERNRESULTAT	115 407	- 5 434

4/6

BALANSRÄKNING

KONCERNEN

Tkr	1988	1987
-----	------	------

TILLGÅNGAR

Omsättningstillgångar

Kassa och bank	72 973	59 944
Aktier och andelar	34 451	197 673
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23 485	14 016
Övriga fordringar	247 220	188 509
Lager	180 906	41 737

Summa omsättningstillgångar	559 035	501 879
-----------------------------	---------	---------

Spärrkonot hos Riksbanken	4 145	1 700
---------------------------	-------	-------

Anläggningstillgångar

Börsaktier	Not 5	668 535	459 010
Onoterade innehav	Not 5	6 526	49 955
Långfristiga fordringar		10 672	5 484
Hysesrätter	Not 6	117	389
Maskiner och inventarier	Not 6	255 080	158 249
Byggnad	Not 6	33 075	550
Mark	Not 6	1 892	124
Goodwill	Not 7	56 183	54 131

Summa anläggningstillgångar	1 032 080	727 892
-----------------------------	-----------	---------

SUMMA TILLGÅNGAR

1 595 260	1 231 471
-----------	-----------

Tkr	1988	1987
SKULDER OCH EGET KAPITAL		
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	62 078	40 551
Skatteskulder	9 167	4 370
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	188 425	139 324
Övriga kortfristiga skulder	665 132	563 243
Summa kortfristiga skulder	924 802	747 488
Långfristiga skulder		
Förlagslån Not 9	91 968	92 216
Andra långfristiga skulder	28 055	27 821
Avsatt till pensioner, PRI pensioner	70 613	22 805
Avsatt till pensioner, övriga pensioner	7 011	3 223
Latent skatteskuld	65 176	30 823
Koncernreserv	417	298
Summa långfristiga skulder	263 240	177 186
Minoritetsintressen	8 399	5 700
Obeskattade reserver Not 4	24 895	652
Eget kapital		
Bundet eget kapital Not 8		
Aktiekapital Not 10	136 747	68 308
Bundna reserver	61 747	60 509
Summa bundet eget kapital	198 494	128 817
Fritt eget kapital		
Beskattade reserver	10 153	10 153
Fria reserver	49 870	166 909
Årets resultat	115 407	- 5 434
Summa fritt eget kapital	175 430	171 628
Summa eget kapital	373 924	300 445
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	1 595 260	1 231 471
Ställda panter		
Fastighetsinteckningar	290	290
Företaginteckningar	41 000	27 500
Aktier och andelar	52 150	91 985
Ansvarsförbindelser		
Borgen	3 998	2 205
Garantier	22 500	15 413
Övrigt	3 500	914

Tkr	1988	1987
-----	------	------

SKULDER OCH EGET KAPITAL

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	62 078	40 551
Skatteskulder	9 167	4 370
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	188 425	139 324
Övriga kortfristiga skulder	665 132	563 243

Summa kortfristiga skulder	924 802	747 488
----------------------------	---------	---------

Långfristiga skulder

Förlagslån	Not 9	91 968	92 216
Andra långfristiga skulder		28 055	27 821
Avsatt till pensioner		77 624	26 028
Latent skatteskuld		65 176	30 823
Koncernreserv		417	298

Summa långfristiga skulder	263 240	177 186
Minoritetsintressen	8 399	5 700
Obeskattade reserver	Not 4	24 895
		652

Eget kapital

Bundet eget kapital	Not 8		
Aktiekapital	Not 10	136 747	68 308
Bundna reserver		61 747	60 509

Summa bundet eget kapital	198 494	128 817
---------------------------	---------	---------

Fritt eget kapital

Beskattade reserver	10 153	10 153
Fria reserver	49 870	166 909
Årets resultat	115 407	- 5 434

Summa fritt eget kapital	175 430	171 628
--------------------------	---------	---------

Summa eget kapital	373 924	300 445
--------------------	---------	---------

SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	1 595 260	1 231 471
--------------------------------	-----------	-----------

Ställda panter

Fastighetsinteckningar	290	290
Företaginteckningar	41 000	27 500
Aktier och andelar	52 150	91 985

Ansvarsförbindelser

Borgen	3 998	2 205
Garantier	22 500	15 413
Övrigt	3 500	914

8

h 8 6

FINANSIERINGSANALYS

KONCERNEN

Tkr	1988	1987
Tillförda medel		
<u>Internt</u>		
Resultat före boksluts- dispositioner och skatt	163 136	36 287
Avskrivningar som belastad detta resultat	79 494	55 767
Realisationsvinst på dotter- bolagsaktier	-	- 6 465
Bokföringsmässig vinst på aktieför- säljningar (förvaltningsverksamheten)	-121 751	- 51 667
Skatt	- 17 165	- 11 390
Utdelning	- 43 735	- 49 165
Summa internt tillförda medel	59 979	- 26 633
<u>Externt</u>		
Försäljning aktier (förvaltningsverksamheten)	285 642	111 938
Nyemission	460	205
Minskning av långfristiga fordringar	-	36 560
Ökning av långfristiga skulder	86 054	6 884
Förändring av minoritetsintresse samt koncernförhållanden	41 154	- 43 929
Summa externt tillförda medel	413 310	111 658
Summa tillförda medel	473 289	85 025
Använda medel		
Investeringar i onoterade värdepapper	-	47 239
Investeringar i anläggningstillgångar	212 398	53 874
Köp av värdepapper (förvaltningsverksamheten)	373 416	132 482
Ökning av långfristiga fordringar	5 188	-
Summa använda medel	591 002	233 595
Förändring av rörelsekapital	-117 713	-148 570
Specifikation av rörelsekapitalförändring		
Ökning av kassa och bank	15 474	-
Minskning av kassa och bank	-	- 15 797
Ökning av aktier och andelar, lager	-	119 401
Minskning av aktier och andelar, lager	- 24 053	-
Ökning av kortfristiga fordringar	68 180	34 543
Minskning av kortfristiga fordringar	-	-
Ökning av kortfristiga skulder	-177 314	-286 717
Minskning av kortfristiga skulder	-	-
Summa förändringar	-117 713	-148 570

RESULTATRÄKNING

MODERBOLAGET

Tkr	1988	1987
Rörelsens intäkter och kostnader		
Utdelning aktier	52 834	54 809
Ränteintäkter	38 963	41 542
Räntekostnader	-73 161	-54 645
Förvaltningskostnader	- 2 701	- 2 432
Rörelseresultat före realisationsvinster	15 935	39 274
Realisationsvinst aktier och andelar	Not 2	51 448
Avsättning till pensioner	-	- 58
Resultat före extraordinära intäkter och kostnader	121 694	90 664
Realisationsförlust aktier i dotterbolag	-	- 4 620
Emissionskostnader	Not 3	-
Vinst före skatt	120 158	86 044
Vinstdelningsskatt	- 2 840	- 1 500
Skatt	- 3 272	931
Årets vinst	114 046	85 475

BALANSRÄKNING

MODERBOLAGET

Tkr	1988	1987
-----	------	------

TILLGÅNGAR

Omsättningstillgångar

Kassa och bank	5 515	16 109
Fordringar hos dotterbolag	190 659	343 304
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	705	50
Övriga kortfristiga fordringar	-	2

Summa omsättningstillgångar	196 879	359 465
-----------------------------	---------	---------

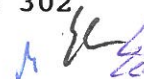
Anläggningstillgångar

Aktier i dotterbolag	Not 12	205 297	241 277
Andra aktier	Not 5	617 077	336 379
Långfristiga fordringar hos dotterbolag	Not 11	25 181	25 181
Andra långfristiga fordringar		5 290	-

Summa anläggningstillgångar	852 845	602 837
-----------------------------	---------	---------

SUMMA TILLGÅNGAR

1 049 724	962 302
-----------	---------

Tkr	1988	1987
-----	------	------

SKULDER OCH EGET KAPTIAL

Kortfristiga skulder

Skulder till dotterbolag	32 906	6 194
Leverantörsskulder	62	54
Skatteskuld	1 718	1 500
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10 338	10 429
Övriga kortfristiga skulder	479 418	489 612

Summa kortfristiga skulder	524 442	507 789
----------------------------	---------	---------

Långfristiga skulder

Förlagslån	Not 9	90 259	90 259
Avsatt till pensioner		1 074	1 074

Summa långfristiga skulder	91 333	91 333
----------------------------	--------	--------

Eget kapital

Bundet eget kapital	Not 8		
Aktiekapital	Not 10	136 747	68 308
Pågående emission		-	34
Reservfond		51 402	51 000

Summa bundet eget kapital	188 149	119 342
---------------------------	---------	---------

Fritt eget kapital

Beskattade reserver	10 153	10 153
Balanserade vinstmedel	121 601	148 210
Årets resultat	114 046	85 475

Summa fritt eget kapital	245 800	243 838
--------------------------	---------	---------

Summa eget kapital	433 949	363 180
--------------------	---------	---------

SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	1 049 724	962 302
--------------------------------	-----------	---------

Ställda panter

Aktier och andelar	52 150	85 000
--------------------	--------	--------

Ansvarsförbindelser

Borgen till förmån för dotterbolag	-	7 000
Garantier till förmån för dotterbolag	16 320	13 172

8

4 84

FINANSIERINGSANALYS

MODERBOLAGET

Tkr	1988	1987
Tillförda medel		
<u>Internt</u>		
Resultat före boksluts- dispositioner och skatt	120 158	86 044
Bokföringsmässig förlust på sålda dotterbolagsaktier	-	4 620
Bokföringsmässig vinst på aktieför- säljningar (förvaltningsverksamheten)	-105 759	-51 448
Skatt	- 6 112	- 569
Utdelning	- 43 735	-49 165
Summa internt tillförda medel	- 35 448	-10 518
<u>Externt</u>		
Nyemission	460	205
Försäljning aktier (förvaltningsverksamheten)	196 619	110 001
Försäljning aktier i dotterbolag	-	9 900
Återbetalt aktieägartillskott	35 980	-
Ökning av långfristiga skulder	-	58
Summa externt tillförda medel	233 059	120 164
Summa tillförda medel	197 611	109 646
Använda medel		
Köp av värdepapper (förvaltningsverksamheten)	371 560	89 918
Investering i aktier i dotterbolag	-	148 556
Minskning av långfristiga skulder	-	-
Ökning av långfristiga fordringar	5 290	630
Summa använda medel	376 850	239 104
Förändring av rörelsekapital	-179 239	-129 458
Specifikation av rörelsekapitalförändring		
Ökning av kassa och bank	-	-
Minskning av kassa och bank	- 10 594	- 10 691
Ökning av kortfristiga fordringar	-	185 540
Minskning av kortfristiga fordringar	-151 992	-
Ökning av kortfristiga skulder	- 16 653	-304 307
Minskning av kortfristiga skulder	-	-
Summa förändringar	-179 239	-129 458

8

48

BOKSLUTSKOMMENTARER

I koncernredovisningen ingår dotterbolagen Securitas AB, Schatullet AB, Latour Handel och Industri AB, Latour Förvaltnings AB samt Karpalunds ångbryggeri AB med koncerner.

Koncernbalansräkningen har upprättats enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att bokförda värden på aktier i dotterbolag eliminerats mot deras egna kapital vid förvärvstillfället.

För obeskattade reserver tillhörande förvärvade bolag har beräknad latent skatteskuld upptagits bland långfristiga skulder. I de fall anskaffningsvärdet för aktier i dotterbolag varit högre än det egna kapitalet i det köpta bolaget vid förvärvstidpunkten har skillnaden efter analys grundad på situationen vid förvärvstillfället redovisats dels som korrigeringar till dotterbolagets tillgångar, dels som goodwill eller badwill.

Omräkning av utländska dotterbolags bokslut för intagande i koncernbokslut har skett med användandet av dagskursmetoden.

Dagskursmetoden har tillämpats så att balansposter utom eget kapital och obeskattade reserver redovisats till balansdagens valutakurs. Eget kapital har omräknats till investeringskurs. Resultaträkningen har omräknats till genomsnittskurs för verksamhetsåret.

Omräkningsdifferensen har, utan att passera resultaträkningen, fördelats på obeskattade reserver samt eget kapital under bundna och fria reserver i balansräkningen. Vid upprättande av de enskilda bolagens bokslut gäller:

- att fordringar i utländsk valuta omräknats efter balansdagens kurs, om denna är lägre än anskaffningskursen. Skulder i utländsk valuta omräknas efter balansdagens kurs, om denna är högre än kursen vid skuldens uppkomst,
- att varulagret värderats till lägsta av anskaffnings- eller återanskaffningspriset på balansdagen och enligt principen först in - först ut. Erforderligt avdrag har gjorts för inkurans. Prissättning vid leveranser mellan koncernbolag sker med tillämpande av affärsmässiga principer och till marknadspriser. Internvinster som uppkommer vid försäljning mellan koncernbolag har eliminerats. Tillämpade värderingsprinciper vilka är oförändrade gentemot föregående år anges i respektive not nedan.

8

μ

8
20

Not 1 Antal anställda och löner
Koncernen

Medeltal anställda	1988	1987
Borlänge	38	29
Borås	72	55
Eskilstuna	948	81
Falun	28	22
Gävle	46	53
Göteborg	441	388
Halmstad	39	35
Helsingborg	74	78
Hudiksvall	22	22
Jönköping	57	51
Kalmar	30	33
Karlskoga	41	37
Karlskrona	27	26
Karlstad	22	24
Katrineholm	22	21
Kristianstad	37	31
Linköping	130	113
Ludvika	27	22
Luleå	21	27
Lund	105	104
Lycksele	84	-
Malmö	324	315
Motala	32	32
Norrköping	84	85
Nyköping	33	35
Oskarshamn	64	82
Piteå	29	30
Ringhals	54	72
Skellefteå	30	34
Skövde	43	25
Stenungsund	32	-
Stockholm	1 658	1 671
Sundsvall	112	97
Södertälje	78	77
Trelleborg	41	40
Trollhättan	62	61
Umeå	40	72
Upplands-Väsby	123	-
Uppsala	81	81
Varberg	25	20
Västerås	147	142
Växjö	67	71
Örebro	168	141
Örnsköldsvik	38	31
Övriga	444	419
Delsumma Sverige	6 120	4 885
Danmark	303	-
England	25	-
USA	22	-
Västtyskland	6	-
Finland	5	-
SUMMA	6 481	4 885

Löner, ersättningar tkr	1988	1987
Verkställande direktörer och styrelser	7 629	5 894
Övriga	794 788	570 466

Moderbolaget

Förutom verkställande direktör finns i moderbolaget inte någon anställd.

Löner, ersättningar tkr	1988	1987
Verkställande direktör och styrelse	1 229	887

Not 2 Anskaffningskostnad för sålda aktier

Vid delförsäljning av aktier och andelar från en aktiepost som förvärvats vid olika tillfällen och till olika kurser har anskaffningskostnaden för de avyttrade aktierna beräknats enligt genomsnittsmetoden.

Genomsnittsmetoden innebär att såsom anskaffningskostnad för sålda aktier och andelar väljes den genomsnittliga anskaffningskostnaden för samtliga vid avyttringstidpunkten innehavda aktier och andelar av samma slag.

Not 3 Extraordinära intäkter och kostnader (tkr)

	Koncernen	Moder- bolaget
Strukturkostnader i Securitaskoncernen	- 6 188	-
Emissionskostnader	- 1 536	- 1 536
Totalt	- 7 724	- 1 536

[Handwritten mark]

[Handwritten signature]

Not 4 Specifikation av reservförändringar (tkr)

Ingående balans		652
Ökningar		
Securitaskoncernen:		
	Lagerreserv	1 032
	Resultatutjämn.fond	19 256
	Ackumulerade över-	
	avskrivningar	2 862
	Allmän inv.fond	539
	Försäkringsfond	859
	Omräkningsdiff	-2 390
Latour Handel och		
Industrikoncernen:		
	Lagerreserv	1 729
	Resultatutjämn.fond	2 550
Latourkoncernen:	Minoritetsandel	-2 194
Årets avsättningar		24 243
Utgående balans		24 895

Not 5 Förvaltningsverksamheten (tkr)

Moderbolagets innehav av aktier i dotterbolag se Not 12.
Aktier i övriga bolag: enligt specifikation på sid 9. Dotterbolagens innehav av noterade aktier specificeras i Not 13.

Dotterbolagens övriga onoterade aktier:

	Antal	Bokfört värde	Nom värde
Swe Mac Sport AB	4 500	4 502	4 500
Groupe 1, Protection S.A., Frankrike, obligationer	510	457	510*
Malmfältens Finans AB	10 000	1 000	1 000
Övriga innehav		567	
		6 526	

* TFRF

Not 4 Specifikation av reservförändringar (tkr)

Ingående balans		652
Ökningar		
Securitaskoncernen:	Lagerreserv	1 032
	Resultatutjämn.fond	19 256
	Ackumulerade över- avskrivningar	2 862
	Allmän inv.fond	539
	Försäkringsfond	859
	Omräkningsdiff	-2 390
Latour Handel och Industrikoncernen:	Lagerreserv	1 729
	Resultatutjämn.fond	2 550
Latourkoncernen:	Minoritetsandel	-2 194
Årets avsättningar		24 243
Utgående balans		24 895

Not 5 Förvaltningsverksamheten (tkr)

Moderbolagets innehav av aktier i dotterbolag se Not 12.
Aktier i övriga bolag: enligt specifikation på sid 11. Dotterbolagens innehav av noterade aktier specificeras inte i den tryckta årsredovisningen.

Dotterbolagens övriga onoterade aktier:

	Antal	Bokfört värde	Nom värde
Swe Mac Sport AB	4 500	4 502	4 500
Groupe 1, Protection S.A., Frankrike, obligationer	510	457	510*
Malmfältens Finans AB	10 000	1 000	1 000
Övriga innehav		567	
		6 526	

* TFRF

h 20

Not 6 Anläggningstillgångar (tkr)

	1988	1987
Inventarier		
Anskaffningsvärde	557 199	303 042
Ack avskrivningar	302 119	144 793
Bokfört värde	255 080	158 249
Hyresrätter		
Anskaffningsvärde	137	1 382
Ack avskrivningar	20	993
Bokfört värde	117	389
Byggnad		
Anskaffningsvärde	37 473	624
Ack avskrivningar	4 398	74
Bokfört värde	33 075	550
Taxeringsvärdet uppgår till	13 417	280
Mark och övrig fast egendom		
Anskaffningsvärde	1 931	133
Ack avskrivningar	39	9
Bokfört värde	1 892	124
Taxeringsvärdet uppgår till	2 065	78

Not 7 Goodwill (tkr)

	1988	1987
Vid årets ingång	54 131	68 825
Tillkommer för under året förvärvade bolag	11 458	1 319
Avgår för under året sålda bolag	-	- 8 050
Avskrivning	- 9 406	- 7 963
Vid årets utgång	56 183	54 131

✓

48/6

Not 8 Förändring av eget kapital (tkr)

	Aktie- kapital	Bundna reserver	Fria reserver
Koncernen			
Vid årets ingång	68 308	60 509	166 909
Nyemission	92	402	
Fondemission	68 347		- 68 347
Förändring i koncern- sammansättning		836	477
Resultatdisposition enligt beslut vid årets bolagsstämma:			
Till balanserade vinstmedel			- 5 434
Utdelning			- 43 735
Vid årets utgång	136 747	61 747	49 870
Moderbolaget			
Belopp vid årets ingång	68 308	51 000	148 208
Nyemission	92	402	
Fondemission	68 347		- 68 347
Resultatdisposition enligt beslut vid årets bolagsstämma:			
Till balanserade vinstmedel			85 475
Utdelning			- 43 735
Vid årets utgång	136 747	51 402	121 601

Not 9 Förlagslån

Moderbolaget Investment AB Latour: 90 258 630 kr.

Lånet löper med 7 procent årlig ränta under perioden 1984-07-31--1991-07-31, förfallande till betalning den 31 januari och den 31 juli varje år. Kvarstående optioner uppgår till 649 116 vilka berättigar till att teckna 8 B-aktier per option i Latour till kurs 376 kr under tiden 1986-01-02--1991-07-31.

Dotterbolaget Schatullet AB: Kr 1 709 000 kr.

Lånet som är ett konvertibelt förlagslån löper med 13 procent årlig ränta från den 1 februari 1984 till 1991. Konvertering kan ske från den 1 augusti 1985 till en konverteringskurs om 550 kr.

Not 10 Aktiekapital

Röstvärdet på bolagsaktier fördelar sig enligt följande:

Aktieslag	Röstetal	Antal aktier	Nom värde kr	Antal röster
A bu-aktier	10	3 452 552	12,50	34 525 520
A fr-aktier	10	648 000	12,50	6 480 000
B bu-aktier	1	6 019 408	12,50	6 019 408
B fr-aktier	1	819 824	12,50	819 824
		10 939 784		47 844 752

Not 11 Långfristiga fordringar hos dotterbolag (tkr)

	1988	1987
Avräkning		
Latour Handel och Industri AB	25 181	25 181
Totalt	25 181	25 181

Not 12 Aktier i dotterbolag (tkr)

	Antal aktier		Bokfört värde		Nom värde	
	1988	1987	1988	1987	1988	1987
Securitas AB	180 200*	180 200	132 147	132 147	18 020	18 020
Schatullet AB	360 208	360 208	65 961	65 961	18 010	18 010
Latour Handel och Industri AB	30 000	30 000	3 082	3 082	3 000	3 000
Karpalunds ångbryggeri AB	3 480	3 477	1 707	1 707	348	348
Latour Förvaltnings AB	20 000	20 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Villkorat aktieägar-tillskott i Latour Förvaltnings AB			400	36 380		
Totalt			205 297	241 277		

*Melker Schörling, VD i Securitas AB, har option att under perioden 1990-01-02--1992-04-30 förvärva 15 200 aktier till kurs 759 kronor.

Not 13 Dotterbolagens noterade innehav

	Antal	Bokfört värde	Börsvärde 1988-12-31
Latour Handel och Industri AB			
Trelleborg B bu	1 000 000	40 025	276 000
Latour Förvaltnings AB			
Almedahl-Fagerhult A bu	100 000	9 541	20 000
Almedahl-Fagerhult B bu	7 900	1 161	1 106
Almedahl-Fagerhult B fr	5 000	730	700
		11 432	21 806
Totalt		51 457	297 806

Not 11 Aktier i dotterbolag (tkr)

	Antal aktier		Bokfört värde		Nom värde	
	1988	1987	1988	1987	1988	1987
Securitas AB	180 200*	180 200	132 147	132 147	18 020	18 020
Schatullet AB	360 208	360 208	65 961	65 961	18 010	18 010
Latour Handel och Industri AB	30 000	30 000	3 082	3 082	3 000	3 000
Karpalunds ångbryggeri AB	3 480	3 477	1 707	1 707	348	348
Latour Förvaltnings AB	20 000	20 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Villkorat aktieägar- tillskott i Latour Förvaltnings AB			400	36 380		
Totalt			205 297	241 277		

*Melker Schörling, VD i Securitas AB, har option att under perioden 1990-01-02--1992-04-30 förvärva 15 200 aktier till kurs 759 kronor.

Not 12 Långfristiga fordringar hos dotterbolag (tkr)

	1988	1987
Avräkning		
Latour Handel och Industri AB	25 181	25 181
Totalt	25 181	25 181

8

4 12 2

VINSTDISPOSITION

Koncernens fria egna kapital enligt koncernbalansräkningen uppgår till 175 430 tkr.

tkr

Till bolagsstämmans förfogande står följande medel:

Beskattade reserver	10 153
Balanserade vinstmedel	121 601
<u>Årets vinstmedel</u>	<u>114 046</u>
	245 800

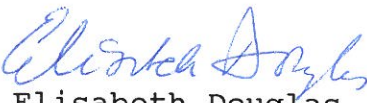
Styrelsen och verkställande direktören föreslår att ovanstående belopp disponeras på följande sätt:

Till aktieägarna utdelas 4 kr per aktie	43 759
Till balanserade vinstmedel överföres	191 888
<u>Till beskattade reserver överföres</u>	<u>10 153</u>
	245 800

Stockholm den 3 april 1989

Gustaf Douglas
Ordförande

John Dahlfors

Elisabeth Douglas

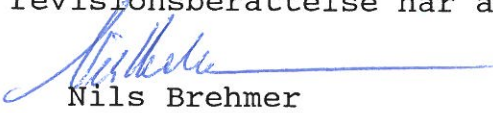

Ingrid Flory

Mats Hanzon

Carl Langenskiöld

Gunnar Ekdahl
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 10 april 1989

Nils Brehmer
Auktoriserad revisor

Hans Törnqvist
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för år 1988. Granskningen har utförts enligt god revisionssed.

Moderbolaget

Årsredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker

att resultaträkningen och balansräkningen fastställs,

att vinsten disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen samt

att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för 1988.

Koncernen

Koncernredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker

att koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen fastställs.

Stockholm den 10 april 1989

Nils Brehmer
Auktoriserad revisor

Hans Törnqvist
Auktoriserad revisor

STYRELSE, REVISORER OCH FÖRETAGSLEDNING

STYRELSE

Ordinarie ledamöter

Gustaf Douglas, f 1938

Ordförande

Äger och driver Förvaltnings AB Wasatornet (huvudägare i Latour).

Ordförande i Almedahl-Fagerhult AB och Securitas AB.

Vice ordförande i Trelleborg AB och SNS Studieförbundet Näringsliv och Samhälle.

Styrelseledamot i Axel Johnson AB och AB Piren.

Ordförande i Latours styrelse sedan 1985.

Aktier i Latour: 222 800 A, 236 400 B samt genom Förvaltnings AB Wasatornet 1 561 204 A och 3 944 621 B.

Optioner i Latour: 2 500 samt genom Förvaltnings AB Wasatornet 330 642.

John Dahlfors, f 1934

Ordförande i Round Office AB.

Vice ordförande i Sydkraft AB.

Styrelseledamot i Componenta Dynapac AB och Scandiafelt AB.

Ledamot i Latours styrelse sedan 1987.

Aktier i Latour: 32 000 B.

Elisabeth Douglas, f 1941

Äger och driver Rydboholms Gård.

Ledamot i Latours styrelse sedan 1987.

Aktier i Latour: 50 000 A och 77 800 B.

Optioner i Latour: 500.

Ingrid Flory, f 1932

Verkställande direktör i Regemus AB.

Ordförande i PKbankens Aktiesparfond.

Styrelseledamot i ASSI.

Ledmot i Latours styrelse sedan 1985.

Aktier i Latour: 8 000 B.

Mats Hanzon, f 1946

Direktör i Wasatornet Invest AB.

Ledamot i Latours styrelse sedan 1985.

Aktier i Latour: 24 200 B.

Optioner i Latour: 400.

Carl Langenskiöld, f 1924

Ordförande i Carnegie Fondkommission AB.

Styrelseledamot i Securitas AB.

Ledamot i Latours styrelse sedan 1987.

Aktier i Latour: 16 000 B.

Gunnar Ekdahl, f 1943

Verkställande direktör i Investment AB Latour sedan 1985-12-01.

Ordförande i AB Anders Löfberg och i BNL Information AB.

Styrelseledamot i Almedahl-Fagerhult AB, Securitas AB, Skrinet AB och i Lennart Ahnmé AB.

Aktier i Latour: 241 608 A, 17 344 B samt genom Ekdahls Kontorsservice AB 290 000 B.

Optioner i Latour: 31 500 samt genom Ekdahls Kontorsservice AB 23 800.

Suppleant

Mats Olsson, f 1948

Verkställande direktör i AB Custodia.

Styrelseledamot i bl a AB Convectus och Frico International AB.

Ledamot i Latours styrelse sedan 1987.

Aktier i Latour: 16 000 B.

REVISORER

Ordinarie

Nils Brehmer

Auktoriserad revisor

Öhrlings Revisionsbyrå AB

Hans Törnqvist

Auktoriserad revisor

Öhrlings Revisionsbyrå AB

Suppleanter

Göran Tidström

Auktoriserad revisor

Öhrlings Revisionsbyrå AB

Kåre Edvardson

Auktoriserad revisor

Öhrlings Revisionsbyrå AB

FÖRETAGSLEDNING

Gunnar Ekdahl, verkställande direktör

Eddie Fransson, finanschef

Greger Rydberg, ekonomichef

